Endotoxinen
Op 7 juli 2016 verscheen het rapport Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodelering (Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949). Uit het rapport blijkt dat op woningen rondom varkens- en pluimveehouderijen mogelijk een overschrijding van de advieswaarde van 30 EU/m3 (vastgesteld door de Gezondheidsraad) aan de orde is. Ter ondersteuning van besluitvorming over endotoxinen in relatie tot volksgezondheid hebben een aantal partijen gezamenlijk de Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0 opgesteld. In het plan en bijbehorende stukken wordt niet gesproken over endotoxinen. Zowel de individuele contouren van de veehouderijen als cumulatie van endotoxinen moet bij de plannen worden betrokken. Dit is onvoldoende in beeld gebracht.

GGD normen
In het onderzoek geur van veehouderijen is getoetst aan de streefwaarden uit de Gebiedsvisie Verordening geurhinder en veehouderij van de Gemeente Asten van 5 juli 2016 (10 OU_E/m^3 voor de woonkernen en 20 OU_E/m^3 voor het buitengebied). In 2015 werd geurhinder van veehouderijen nader onderzocht door het Bureau GMV (Gezondheid, Milieu en Veiligheid van de GGD'en) en Brabant/Zeeland en IRAS, en leidde tot het rapport: "Geurhinder van veehouderij nader onderzocht: meer hinder dan Handreiking Wgv doet vermoeden?" Aanleiding van het onderzoek was twijfel over de actualiteit van de blootstellingsresponsrelatie tussen geurbelasting van veehouderijen en geurhinder. Het onderzoek geeft aan dat de niveaus van 12% en 20% bij de nieuwe onderzoeksresultaten overeen zouden komen met een cumulatieve geurbelasting van respectievelijk 4,7 OU_E/m^3 voor de woonkernen en 10,3 OU_E/m^3 in het buitengebied. Hier is bij het opstellen van de stukken geen aandacht voor geweest.

Geiten
Het VGO onderzoek geeft aan dat mensen die binnen 1 tot 2 kilometer van een geitenhouderij wonen een grotere kans hebben op het oplopen van een longontsteking. Momenteel lopen er diverse vervolgonderzoeken naar de effecten van het houden van geiten op de volksgezondheid. Omdat de resultaten van vervolgonderzoek pas op termijn beschikbaar komen, is in de provinciale verordening een regeling opgenomen om de ontwikkeling van geitenhouderijen tijdelijk tegen te gaan. De gemeente Asten heeft deze regels overgenomen in haar bestemmingsplan van het buitengebied. Doordat in het beoogde ontwerp-bestemmingplan woningbouw mogelijk wordt gemaakt, leidt dit tot een toename in blootstelling aan gezondheidseffecten van geitenhouderijen. Wij zijn dan ook van mening dat hier aandacht voor had moeten zijn bij het opstellen van onderhavig bestemmingsplan.

3. Geur
In het onderzoek geur uit stallen veehouderijen, behorende bij het bestemmingsplan, is ingegaan op het aspect geur uit stallen van veehouderijen. Er is gekeken naar een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse en onderzocht of de rechten van omliggende veehouderijen voldoende gerespecteerd worden.

Aanvaardbaar woon- en leefklimaat
In het kader van het aanvaardbaar woon- en leefklimaat is de achtergrondbelasting op het plangebied berekend. In een deel van het plangebied blijkt de berekende achtergrondbelasting hoger dan 10 Ou. De uitkomsten van de berekening zijn echter niet herleidbaar. De invoerparameters en berekeningen zijn niet bij de stukken gevoegd. Daarnaast vragen we ons af of het aan het onderzoek ten grondslag liggende bronnenbestand (februari 2021), wel voldoende actueel is.

Omgekeerde werking
Bij de toets naar de omgekeerde werking, wordt geen rekening gehouden met de achtergrondbelasting. In het bij het plan behorende rapport is de voorgrondbelasting bepalend geacht voor de ontwikkelingsmogelijkheden. Er worden echter objecten opgericht waarbij de achtergrondbelasting hoger is dan 10 en het plangebied wél bepalend kan zijn voor de uitbreidingsmogelijkheden/wijzigingsmogelijkheden voor de veehouderijen. De nieuw op te richten woningen zijn dan bepalend omdat deze dichterbij komen te liggen.